

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 3.X 1961.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Pavle Vinski, dr Čedo Rajačić

Prigovor tuženikov, da mu je tužitelj iz ugovora o osiguranju dužan nadoknaditi utuženu svotu, predstavlja prigovor kompenzacije - Taj se prigovor ne može prvi put iznositi u žalbenom postupku

Tužitelj /DOZ/ tuži vozara na temelju cesije koju je dobio od svog osiguranika a za štetu za koju je navodno odgovoran tuženik.

U drugostepenom postupku tuženik je, između ostalog, postavio tvrdnju da je i on osiguran kod tužitelja kao osiguratelja, i to upravo za one rizike koji bi mu se morali nadoknaditi u ovom sporu. Prema tome, sve i pod pretpostavkom da bi bio odgovoran za utuženu štetu, ne bi bio dužan tužitelju platiti ništa, jer bi njemu tužitelj tu svotu morao nadoknaditi na temelju ugovora o osiguranju.

Drugostepeni sud nije uzeo u razmatranje ovaj tuženikov navod.

Po propisima ZPP stranke doduše mogu u žalbi iznositi nove činjenice i dokaze, no po izričitoj odredbi čl.341 st.2 ZPP one ne mogu tek u žalbi /odn. žalbenom postupku/ istaći prigovor kompenzacije.

Ocjenjujući s pravne strane navode žaliteljeve, sud nalazi da oni, unatoč tome što ih sam žalitelj tako ne prikazuje, predstavljaју prigovor kompenzacije.

Žalitelj naime tvrdi i dokazuje da je s tužiteljem zaključio ugovor o osiguranju svoje /žaliteljeve/ zakonske dužnosti jamstva, i da je tom policom osiguran upravo i sporni slučaj. Ako je dakle /dato sed non concessio/ nastupio osigurani slučaj - za koji bi postojala odgovornost žaliteljeva - to bi značilo da žalitelj /pod uvjetima zaključenog ugovora o osiguranju/ imade prema tužitelju novčanu tražbinu na plaćanje osigurnine. Ako se dakle juridički pravilno ocijene činjenični navodi žaliteljevi, on tužiteljevoj tražbini s naslova naknade štete /kao cesionara oštećenika/ stavlja u prijeboj svoju tražbinu s naslova osigurnine. Juridički je dakle netačno prikazivanje žaliteljevo kao da odštetni zah-tjev tužiteljev /koji je uvozniku isplatio osigurninu/ nije nikada ni nastao, već je naprotiv valjalo uzeti da tu-

ženik - žalitelj - uz pretpostavku da je nastupio osigurani slučaj po polici osiguranja za zakonsku dužnost jamstva, i uz daljnju pretpostavku da je postupio sa svoje strane u smislu police /odn. ugovora o osiguranju/ može svoju protutražbinu staviti u prijeloj. To je njegovo pravo, ali ne i dužnost, jer tu svoju tražbinu po pravnim pravilima građanskog prava može i posebno utužiti /samostalnom tužbom ili protutužbom/.

Kad bi stajala suprotna pravna izlaganja žaliteljeva, to bi značilo da bi presuda, kojom je on u parnici - u kojoj nije istakao svoju protutražbinu - obvezan na plaćanje, prejudicirala njegovu zahtjevu na plaćanje osigurnine. Ovakva bi konsekvencija bila očito neprihvatljiva, te upravo okolnost što tuženik ima pravo da posebno utuži /i u ovom slučaju/ svoje /navodno/ potraživanje s naslova osigurnine, tj. što se u toj parnici ne bi moglo uzeti da je o njegovom zahtjevu već pravomoćno odlučeno, dokazuje pravilnost ovdje izloženog gledišta. Zauzimajući ovakovo pravno stajalište ovaj žalbeni sud ne ulazi u pitanje osnovanosti i uspjeha eventualne žaliteljeve tužbe.

E.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 28. X 1961.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Vladimir Borić, dr Branko Jakaša

Osiguranje robe u javnim skladištima - "Pravila za osiguranje od opasnosti /rizika/ odgovornosti" DOZ-a pokrivaju za javna skladišta i rizik za štete nastale krivnjom namještenika - Odnos klauzula navedenih u polici i pravila o osiguranju - Nejasnoće u polici pravilima osiguranja moraju se tumačiti na štetu osiguratelja - Osiguratelj koji tuži na temelju cesije osiguranika, može prema odgovornoj osobi postaviti tužbeni zahtjev u valuti koja odgovara cediranom zahtjevu, a ne ugovoru o osiguranju sa cedentom

Tužitelj je Državni osiguravajući zavod, a tuženik su javna skladišta. DOZ tuži na temelju cesije svog osiguranika. Spor se vodi o tome da li je tuženik, koji je od broda primio i uskladištio teret, pravodobno protestirao manjak primljene robe. Tuženik, među ostalim, navodi i to da je on osiguran kod tužitelja, i za štete koje nastanu iz propusta njegovih namještenika, pa prema tome i ako bi bio odgovoran,